

Yurt dışında taşeron firma olarak yapılan inşaat montaj işinin vergilendirilmesi ve belge düzeni.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	93767041-125-124787
Tarih	14.09.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 93767041-125[6130224742]-124787

14.09.2022

Konu : Yurt dışında taşeron firma olarak yapılan inşaat montaj işinin vergilendirilmesi ve belge düzeni.

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; Şirketinizin ... enerji iletim ve trafo merkezi inşaat işini alt yüklenici olarak yapacağı, ilgili ülkenin içinde bulunduğu hukuki ve siyasi durum nedeniyle şube, iş yeri, temsilcilik gibi yerlerin açılması ile ilgili herhangi bir başvuru yapılamadığı belirtilerek, iş yerinin oluşumu açısından yurt dışında kurulan şantiye veya montaj sahasının iş yeri sayılıp sayılamayacağı, söz konusu işten elde edilen kazancın adı geçen ülkede şube kuruluşu yapılamadığından 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-h bendi kapsamında istisna kazanç olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği, söz konusu inşaat ve montaj işleri ile ilgili gelir, gider, ödeme ve tahsilat işlemleri için merkez şubeler cari hesabının kullanılıp kullanılamayacağı, bunun mümkün olmaması halinde bu işle ilgili gelir ve giderlerin merkez kayıtlarında gelir ve gider olarak takip edilmesinin istisnaya engel olup olmayacağı ve Şirketinizce ... müşteri adına proforma hakediş faturaları düzenlenip düzenlenemeyeceği hususlarında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun

- 156 ncı maddesinde, "*Ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyette iş yeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane şube, depo, otel, kahvehane, eğlence ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yerdir.*",

- 159 uncu maddesinde, "*Aynı teşebbüs veya işletmeye dahil bulunan iş yerlerinin sayısında vukua gelen artış veya azalışları mükellefler vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.*"

hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu 156 ncı madde hükmüne göre, mükelleflerin ticari, sınai ve zirai faaliyetlerini sürdürdükleri yerlerin iş yeri özelliğini taşıyabilmesi için bu yerlerin "faaliyetin icrasına tahsis edilmesi" veya faaliyetin icra edildiği "yer" olma özelliğini taşıması şarttır.

Bu itibarla, inşaat şantiyeleri Kanunda sayılan ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan iş yeri kapsamında yer almakta olup, inşaat şantiyelerinin geçici veya sürekli olarak kurulması bunların iş yeri vasfını değiştirmemektedir. Ayrıca, somut durumda, söz konusu inşaat şantiyesi için Kanunun 159 uncu maddesi uyarınca ilgili bildirimin vergi dairesine yapılması gerektiği açıktır.

Diğer taraftan mezkur Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların tevsikinde kullanılabilecek belgeler aynı Kanunun 229 uncu ve müteakip maddelerinde veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuatta düzenlenmiştir. Dolayısıyla, satıcı tarafından alıcı adına düzenlenen ve yapılan anlaşma ile ilgili her türlü detayı gösteren bir belge mahiyetinde olan proforma fatura, Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca düzenlenmesi zorunlu bir belge olmadığından, proforma fatura düzenlenip düzenlenemeyeceği hususunda Başkanlığımızca herhangi bir değerlendirme yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinde; *"Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler."* hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun "İstisnalar" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde de, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançların kurumlar vergisinden müstesna olduğu hükme bağlanmıştır.

Konuya ilişkin olarak 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin;

"5.9. Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanan kazançlarda istisna" başlıklı bölümünde ise;

"Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye'de genel sonuç hesaplarına aktarılan

kazançlar, herhangi bir koşula bağlanmaksızın kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

...

Bu istisnanın uygulanması açısından, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanan kazançların Türkiye'ye getirilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Söz konusu kazançların Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmesi istisnadan yararlanılması için yeterlidir."

"5.9.2. Yurt dışında yapılan inşaat işleri nedeniyle, merkez ve şube arasındaki cari hesapların değerlemesi" başlıklı bölümünde ise; "Yurt dışında yapılan inşaat işleri ile ilgili olarak Türkiye'deki merkez ile yurt dışındaki işyeri arasında ortaya çıkan ilişkilerde yurt dışındaki işyerine Türkiye'den fatura kesilmek suretiyle yapılan ve o işyerinde maliyet veya gider olarak kabul edilen mal ve hizmet hareketleri ile yurt dışındaki işyeri ile Türkiye'deki merkez arasındaki para hareketlerinin ayrı ayrı hesaplarda izlenmesi ve değerlemenin buna göre yapılması gerekmektedir.

...."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; tahsil edilecek hak edişler için genel merkezinizden kesilecek faturalara söz konusu tahsilatın yurt dışında yapılan inşaat işi ile ilgili olduğu hususunda şerh düşülmesi şartıyla, kurumunuzun münhasıran bu işten elde edeceği ve Türkiye'deki genel sonuç hesaplarına intikal ettireceği kazançların Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendine göre kurumlar vergisinden istisna edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, ... devletin içinde bulunduğu koşullar nedeniyle henüz şube kuruluşunun yapılamamış olması ve ... şube açılışınız yapılanaya kadar söz konusu işle ilgili gelir giderlerin merkez kayıtlarında izlenmesi (merkez ve şube hesaplarının ayrı ayrı alt kodlarda izlenmesi ve hesapların birbirleriyle ilişkilendirilmemesi şartıyla) alt yüklenici olarak bu işten elde edeceğiniz kazancın kurumlar vergisinden müstesna tutulmasına engel teşkil etmeyecektir. Bununla birlikte, yurt dışındaki bahse konu işin Şirketiniz tarafından alt yüklenici olarak yürütüldüğünün ilgili makamlardan alınacak belgelerle talep

edildiğinde tevsik edilmesi gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026